

1968

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 18 listopada 2005 r.

w sprawie wymogów, jakim powinny odpowiadać wnioski banków prowadzących działalność maklerską o wydanie zezwolenia na niektóre czynności w ramach prowadzonej działalności maklerskiej

Na podstawie art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wymogi, jakim powinny odpowiadać wnioski banków prowadzących działalność maklerską o wydanie zezwolenia na:

- 1) spłatę przez bank zobowiązań z tytułu papierów wartościowych o nieoznaczonym terminie wymagalności oraz innych instrumentów finansowych o nieoznaczonym terminie wymagalności, zwanych dalej „zobowiązaniami”;
- 2) zaliczenie zobowiązań, wymienionych w pkt 1, do kapitałów podmiotu prowadzącego działalność maklerską;
- 3) stosowanie przez bank innego niż ustalony przez rynek regulowany modelu obliczania stosunku zmiany wartości opcji do zmiany wartości instrumentu bazowego, będącego przedmiotem tej opcji;
- 4) obliczanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka za pomocą stosowania własnych wewnętrznych modeli zarządzania ryzykiem przez bank.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) wartości zagrożonej — rozumie się przez to przewidywaną stratę na utrzymywanych pozycjach w instrumentach bazowych z tytułu zmian parametrów cenowych, obliczoną za pomocą modelu o parametrach szacowanych na podstawie obserwacji zmian tych parametrów w przeszłości, której przekroczenie w ustalonym okresie prognozy może wystąpić z prawdopodobieństwem równym założonemu poziomowi istotności;
- 2) rozporządzeniu o wymogach kapitałowych — rozumie się przez to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 maja 2003 r. w sprawie określenia wysokości środków własnych przeznaczonych na prowadzenie przez bank działalności maklerskiej w za-

leżności od rozmiarów wykonywanej działalności (Dz. U. Nr 109, poz. 1033);

- 3) pozycji pierwotnej — rozumie się przez to saldo, o którym mowa w § 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych;
- 4) parametrach cenowych — rozumie się przez to cenę lub inny niż cena wskaźnik wartości danego instrumentu bazowego, w tym w szczególności stopę procentową oraz kurs waluty i indeks giełdowy.

§ 3. Wniosek, o którym mowa w § 1 pkt 1, powinien zawierać:

- 1) wskazanie warunków dokonywania spłaty zobowiązań;
- 2) informację o możliwości odroczenia spłaty odsetek należnych z tytułu zobowiązań;
- 3) informację o wysokości spłaty zobowiązań uwzględnianych w kapitale uzupełniającym II kategorii, określonym w § 3 załącznika nr 8 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych;
- 4) informację o prognozowanej wysokości nadzorowanych kapitałów, określonych w załączniku nr 8 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, po spłacie zobowiązań;
- 5) informację o prognozowanej wysokości całkowitego wymogu kapitałowego, określonego w § 4 ust. 2 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, po dokonaniu spłaty zobowiązań.

§ 4. Wniosek, o którym mowa w § 1 pkt 2, powinien zawierać:

- 1) charakterystykę zobowiązań;
- 2) wskazanie warunków dokonywania spłaty zobowiązań;
- 3) opis zasad zwrotu środków wynikających z zobowiązań w przypadku upadłości lub likwidacji banku;
- 4) opis warunków emisji lub obrotu papierami wartościowymi, dotyczących możliwości pokrywania strat środkami finansowymi wynikającymi z zobowiązań, wraz z niespłaconymi odsetkami należnymi z tytułu zobowiązań;
- 5) informację o możliwości odroczenia spłaty odsetek należnych z tytułu zobowiązań;

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej — instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 października 2005 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 220, poz. 1887).

- 6) wskazanie wielkości zobowiązań uwzględnianych w kapitale uzupełniającym II kategorii, określonym w § 3 załącznika nr 8 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych;
- 7) wskazanie sfinansowanej części papierów wartościowych, które stanowią podstawę zobowiązania.

§ 5. Wniosek, o którym mowa w § 1 pkt 3, powinien zawierać:

- 1) opis modelu obliczania stosunku zmiany wartości opcji do zmiany wartości instrumentu bazowego tej opcji;
- 2) opis założeń przyjętych w konstrukcji modelu;
- 3) przykładowe wyliczenia współczynnika delta, o którym mowa w rozporządzeniu o wymogach kapitałowych;
- 4) charakterystykę opcji;
- 5) opis metod szacowania parametrów modelu wyceny opcji;
- 6) wyniki weryfikacji empirycznej założeń modelu.

§ 6. 1. Wniosek, o którym mowa w § 1 pkt 4, powinien zawierać:

- 1) opis wybranego modelu zarządzania ryzykiem i zakres jego stosowania do obliczania wymogów kapitałowych, uzupełniony o wskazanie:
  - a) zasad zarządzania ryzykiem,
  - b) procedur zapewniających zgodność modelu z zasadami zarządzania ryzykiem oraz z procedurami kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka,
  - c) stanu zatrudnienia i kwalifikacji osób odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem,
  - d) usytuowania jednostki organizacyjnej, zajmującej się zarządzaniem ryzykiem, w strukturze banku prowadzącego działalność maklerską i jej powiązań z innymi jednostkami organizacyjnymi banku,
  - e) zasad nadzorowania pracy jednostki organizacyjnej zajmującej się zarządzaniem ryzykiem,
  - f) integralności modelu,
  - g) konstrukcji limitów w zakresie zarządzania ryzykiem,
  - h) zasad niezależnej weryfikacji modelu i jej częstotliwości,
  - i) zasad przeglądu procesu zarządzania ryzykiem w szczególności w zakresie:
    - dokumentacji procesu,
    - organizacji jednostki kontroli ryzyka,
    - zintegrowania modelu z codziennym procesem zarządzania ryzykiem,
    - trybu wewnętrznego zatwierdzania modelu,
    - trybu zatwierdzania wszelkich znaczących zmian w modelu,
    - rodzajów ryzyka ujmowanych przez model,
    - integralności systemu informacji zarządczej,
    - dokładności i kompletności danych stosowanych w modelu,

- weryfikacji spójności, terminowości i solidności źródeł danych używanych w modelu oraz niezależności takich źródeł danych,
- poprawności założeń dotyczących zmienności oraz korelacji,
- dokładności wyceny sald bilansowych i pozabilansowych stanowiących podstawę dla określenia ryzyka i wyników modelu,
- sposobu weryfikacji dokładności modelu przez dokonywanie przeglądu wyników weryfikacji historycznej i rewaluacyjnej, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2,
- liczby dni, spośród ostatnich 250 dni roboczych, w których rzeczywista dzienna strata na pozycjach pierwotnych objętych modelem przekroczyła wartość zagrożoną wyznaczoną na dany dzień roboczy,
- częstotliwości dokonywania przeglądu;

- 2) opis procedur zarządzania ryzykiem;
- 3) opis metody obliczania wartości zagrożonej, uzupełniony o informacje dotyczące:
  - a) przyjętego poziomu istotności,
  - b) założonego okresu utrzymywania stałej wielkości i struktury pozycji pierwotnych zarówno w celu obliczania wymogu kapitałowego, jak i w celu weryfikacji modelu,
  - c) szacowania parametrów modelu, w szczególności zmienności i współczynników korelacji, wraz z określeniem wiarygodności danych i okresu szacowania,
  - d) częstotliwości dokonywanych aktualizacji szacowania parametrów modelu;
- 4) opis procedur wewnętrznej kontroli dotrzymywania wymogów kapitałowych;
- 5) dokumentację budowy modelu;
- 6) specyfikację założeń modelu i sposób ich weryfikacji;
- 7) opis źródeł i metod aktualizacji danych wykorzystywanych w modelu;
- 8) wskazanie parametrów modelu i sposób ich szacowania, w tym schemat ważenia danych;
- 9) opis specyfiki sytuacji banku prowadzącego działalność maklerską w zakresie podejmowanego ryzyka, uwzględniający w szczególności czynniki, o których mowa w ust. 2;
- 10) założenia i opis przyjętych zasad weryfikacji modelu, w tym szczegółowych zasad wyznaczania rzeczywistych dziennych strat i rewaluacyjnych strat na pozycjach pierwotnych objętych modelem;
- 11) określenie warunków zaniechania stosowania modelu do obliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka;
- 12) analizę zastosowania modelu do obliczania wymogów kapitałowych za okres roku poprzedzającego datę przedłożenia wniosku, wraz z analizą wypełnienia tego wymogu.

2. W przypadku banków prowadzących działalność maklerską, zawierających transakcje terminowe opcyjne lub transakcje terminowe złożone, określone w przepisach rozporządzenia o wymogach kapitałowych, opis metody obliczania wartości zagrożonej powinien dodatkowo uwzględniać:

- 1) nieliniowość zmian wartości opcji względem zmian bieżących parametrów cenowych;
- 2) wpływ innych niż zmiany bieżących parametrów cenowych czynników wpływających na wartość opcji.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, opis metody obliczania wartości zagrożonej, o której mowa w ust. 1 pkt 3, powinien także wskazywać sposób uwzględnienia w modelu tych wymogów.

4. Założenia i opis przyjętych zasad weryfikacji modelu, o których mowa w ust. 1 pkt 10, powinny wskazywać:

- 1) częstotliwość porównywania wartości zagrożonych, obliczonych dla poprzedzających dany dzień 250 kolejnych dni roboczych, z rzeczywistymi dziennymi stratami na pozycjach pierwotnych objętych modelem, uwzględniającymi rzeczywiste zmiany parametrów cenowych, wielkości i struktury pozycji pierwotnych (weryfikacja historyczna);
- 2) częstotliwość porównywania wartości zagrożonych, obliczonych dla poprzedzających dany dzień

250 kolejnych dni roboczych, z rewaluacyjnymi stratami na pozycjach pierwotnych objętych modelem, z tytułu rzeczywistych zmian parametrów cenowych, obliczonymi przy założeniu utrzymania przez 24 godziny stałej wielkości i struktury pozycji pierwotnych (weryfikacja rewaluacyjna);

- 3) częstotliwości dokonywania symulacji wpływu skrajnie niekorzystnych warunków na wynik zrealizowany na pozycjach pierwotnych, objętych modelem, oraz na poziom wartości zagrożonej, uwzględniających między innymi skrajne zakłócenia:
  - a) parametrów cenowych,
  - b) poziomu płynności rynków,
  - c) związków korelacyjnych zmian parametrów cenowych,
  - d) zmienności parametrów cenowych,
  - e) struktury i wielkości pozycji pierwotnych i innych specyficznych uwarunkowań banku prowadzącego działalność maklerską w zakresie ryzyka;
- 4) zasady przechowywania pełnej dokumentacji przeprowadzonych obliczeń wartości zagrożonych, wyników weryfikacji i symulacji, o których mowa w pkt 1—3.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Finansów: w z. *E. Suchocka-Roguska*